

Prenumerata:
Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4.
kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25.
miesięcznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: koszt przesyłki pocztowej
podane są w nagłówku nume-
ru porannego.
Za granicą (z przesyłką je-
dnorazową) miesięcznie rs. 1 k 50.
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie Kurjera przyjmo-
wana być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5; poranny w dni powsze-
dnie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz
15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za je-
den wiersz pierwszy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop., ka-
żdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wy-
raz pierwszy raz 2 kop., każdy
następny raz 1 1/2 kop.
Ogłoszenia do Kurjera War-
szawskiego przyjmuje także Biuro
ogłoszeń Rajchmana i Frendlera
ulica Senatorska 18.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w ko-
ściele ś. Anny (po-bernardyńskim) odprawioną będzie
wotywa arcybractwa czci serca N. Marji Panny na
intencję nawrócenia grzeszników.

— Przypadająca pojutrze niedziela trzecia przed
Wielkim postem ma nazwę Starozapustnej; przypo-
mina ona, iż dawniej oddał wielki post się zaczynał,
to jest na 9 tygodni przed Wielkanocą, co wynosiło
70 dni, dlatego przybiera nazwę kościelną *septua-*
gesima (siedmdziesiąt).

Przegląd polityczny.

Prasa niemiecka i austriacka żywo zajęte są roz-
biorem i krytyką umowy rosyjsko-pruskiej o wyda-
wanie przestępców „politycznych”, obowiązującej
od dnia 13-go b. m. Dzienniki niemieckie, zwłaszcza
postępowo-liberalne, potępiają nie tylko przyjęty w
umowie system postępowania *brevi manu*, podczas
gdy w dawniejszej umowie kartelowej państwo, ża-
dające wydania winnego zbiega, przedstawić musia-
ło akta wdrożonego faktycznie procesu karnego,
które dowodziłyby, że zbieg ścigany jest za zbro-
dnię, uważaną za takową również w kodeksie pań-
stwa wydającego; dzienniki te idą dalej i przepro-
wadzają wyczerpujący dowód, że Prusy, jako pań-
stwo należące do związku niemieckiego, nie miały
prawa do samostanowienia zawarcia traktatu.

Opierają one swą argumentację na wyraźnym
brzmieniu artykułów 11 i 4-go konstytucji cesarstwa
niemieckiego. Wedle tejże król pruski tylko jako
cesarz niemiecki posiada prawo zawierania między-
narodowych umów, podobnie jak wydawania woj-
ny itd. Zławsza wedle wyraźnego brzmienia arty-
kułu 4-go konstytucji, żadna umowa naruszająca ustroj
prawodawstwa karnego, nie mogą być zawierane
przez pojedyncze państwa związkowe.

Niedawniej, jak przed trzema laty niemiecka rada
związkowa orzekła, iż wielkie księstwo badenkie
nie miało prawo zawrzeć samostanowienia umowy z Szwa-
rcją w sprawie drobnego sprostowania granic. Nie-
wątpliwie, sprawa ta poruszona zostanie rychło w
parlamencie niemieckim.

W Austrii opinia publiczna żywo zaniepokojona
jest pytaniem, czy podobna umowa, jako oczywisty

wynik zjazdu skierniewickiego, nie jest lub nie ma
być zawartą również pomiędzy monarchją rakuską i
Rosją. Zarówno niemieckie jak węgierskie dzienni-
ki wszystkich barw z zapalem protestują przeciw
podobnemu zamiarowi, wtórując energicznemu hasłu,
rzucenemu w *Pester Lloydzie*: „Przenigdy!” Organ
półurzędowy p. Tiszy *Nemzet* przemawia w tonie rów-
nie opozycyjnym i zdecydowanym. „Dynamit nie
może obalić międzynarodowego prawa przytulku”,
„państwo nie może zrzekać się swojej samodzielności,
a ściganie anarchistów odbywać się musi w dro-
dze wyłącznie autonomicznej.”

Tak rozumuje *Nemzet*. Mimo tego zawarcie
przez Austrię podobnej umowy — po zjeździe skier-
niewickim — nie należy do nieprawdopodobieństw.
Wpierw musi wszelako przyjęta być w przedlitaw-
skiej radzie państwa i sejmie węgierskim ustawa o
karaniu „przeznaczonego do celów zbrodniczych wy-
robu materiałów wybuchowych; ustawy takie obo-
wiązują bowiem już w Niemczech i Rosji, Austria
nie posiada jej dotąd, a posiadać będzie musiała,
skoro najliberalniejszy naród pod słońcem uznał już
potrzebę takowej. Wszakże przed kilkoma dniami
wniesiony został do senatu waszyngtońskiego bil
senatora Edmunda, nakładający surowe kary na
wyrób materiałów wybuchowych, mających zbrodni-
cze przeznaczenie, zarówno w obrębie Stanów Zje-
dnoczonych, jak innych krajów, a w dniu 26-ym
b. m. tenże senat wyraził niemal jednogłośnie (63
głosami przeciw jednemu) głębokie oburzenie swoje
z powodu ostatnich zamachów dynamitowych w Lon-
dynie. Cóż kiedy tymczasem p. Most, wielki mię-
dzynarodowy apostoł dynamitu, zmienia front i
przed kilkoma dniami oświadczył na meetingu anar-
chistów w Filadelfji, że oddał już nie dynamit, ale
kurara, straszliwa trucizna indyjska, służąca do do-
uszcześliwienia jeżdzącej w okowach moralnych i ma-
terjalnych ludności! *Le roi est mort, vive le roi!*
Umiera ojciec dynamit, niech żyje matka kurara!

Schlesische Ztg powtarza wiadomość zamieszczoną
w jednym z dzienników fachowych wiedeńskich,
którego nie wymieniam, że w Tryeście zakupiono już
przez różne firmy niemieckie tyle gruntu nadbrzeżnego,
iż można na nim wystawić 30 wielkich gmachów,
oprócz tego zakupiono kilka przyległych domów i

wynajęto gotowy już warsztat do budowy i napra-
wy okrętów. Wielkie firmy handlowe z Hamburga,
Bremy, Lubeki, Frankfurtu nad Menem i innych
miast handlowych, miały się oprócz tego zobowiązać
w urzędzie kanclerskim do założenia 80—90 filij
handlowych w Tryeście i urządzić tu stację dwu-
dziesięć okrętów transportowych. Wszystko to dzie-
je się w przypuszczeniu, że Tryest obranym zostanie
za punkt wypływu poczty parowcowej, która przez
kanał Sueski ma utrzymywać regularną komunikację
z Szanghaj i Australią. Zacytowane ale nie wymio-
nione przez *Schles. Ztg* pismo wiedeńskie wnosi ztąd,
że wybór Tryestu na punkt wypływu jednej z linii
poczty parowcowych niemieckich musi być już rze-
czą zdecydowaną. *Schles. Ztg* podaje tę wiadomość
jedynie na odpowiedzialność źródła, z którego je za-
czerpnęła.

Na tegorocznej sesji parlamentu francuskiego ma-
ją być załatwione dwa budżety, jeden na rok bie-
żący, przyjęty już prowizorycznie i częściowo, i dru-
gi na rok 1886-ty, który ma przyjść wkrótce pod
obrady. Jak donoszą z Paryża, deputowani starają
się być koniecznie o rychłe załatwienie budżetu na
rok 1886-ty, choćby dlatego, ażeby udowodnić wy-
borcom, że nie trzeba będzie wprowadzać żadnych
nowych podatków. Preliminarz budżetu na rok
przyszły został przez ministra skarbu Tirarda za-
projektowany ściśle według liczb i pozycji budżetu
tegorocznego. Gdy dochody podatkowe doznają,
jak się zdaje, podwyżki, to sądzą, że prawdopo-
dobnie uniknąć będzie można i nowych uciążliwych
podatków. Pomimo tego niepodobna uniknąć no-
wych długów i pożyczek, gdyż izbie poselskiej ma
być przedstawiony nowy projekt ustawy, według
którego niezbędny jest wydatek w sumie 595 miljo-
nów franków na budowę nowych szkół. Z fundu-
szu szkolnego wydano od roku 1878-go we Francji
506 milionów na ten sam cel, a kwotę powyższą po-
kryto długiem bieżącym. Obecnie, jak słychać, do-
starczyć mają pieniądze towarzystwa kredytowe.
Uczyni to razem na cele oświecenia sumę 1101 mi-
lionów, ale pod warunkiem, jeżeli sumy prelimino-
wane nie zostaną podwyższone, co jednak bardzo
jest możliwem, gdyż w stronniectwach skrajnych jest
wiele żywiołów przesadnie gorliwych, które żądają

Nowelle Adolfa Dygasińskiego.

Temu lat dwa, gdy drukowałem w *Kłosach* po-
wieść społeczną p. t. „Przednia straż”, zapytało
mnie z przekasem, z niedowierzaniem jedno z pism
tygodniowych: a gdzie ta armja, którą zapowiadasz?

Zaledwo minęło od tego czasu miesięcy kilkana-
ście, a już odpowiedziały za mnie... fakta.
Przednia straż, armja? Przednia straż są w chwi-
lach przewrotu umysły krytyczne, rozczynowe, a ar-
lach stanowią talenta twórcę. One to, te talenta, rzu-
niają most na przepaść, wyrwaną dłonią krytyki bez-
względnej, one zbierają gruz i układają z nich no-
wą budowę, nowy gmach pojęć dodatnich, w któ-
rymby się ludzie mogli schronić po burzach namię-
tnej negacji.

Proces ten nie odbywa się odrazu, jak nie odrazu
dokonywa „przednia straż” swego dzieła zniszcze-
nia. Powoli, nieznacznie wysuwają się naprzód ta-
lenta prawdziwe, twórcze, aż rozwiną się w szeregi,
którymby się pod jednym złączy sztandarem.

Tak przecież bywało zawsze.
Od owego pytania podziwiałem już powieść Sien-
kiewicza i oddaliśmy sprawiedliwość: Klemensowi
Junoszy i Wili Kościłkowski. Obecnie wypada
nam uznać czwarty talent beletrystyczny i to w pi-
sam, w którymby się nikt zdolności artystycznych
nie spodziewał.

Bo któż posadziłby Adolfa Dygasińskiego o duszę
artysty? Ten suchy, drobiazgowy uczony, ten peda-
gog, profesor, psycholog itd. — artysta, poeta? Czyż
to być może?

A jednak tak jest. Adolf Dygasiński jest pisa-
czem-artystą, a na domiar zupełnie oryginalnym.

Bo proszę tylko rozważyć, kogo on opisuje, kogo
ożywia, kogo rozumie, czyje boleści i marzenia od-
czuwa. Beletryści zajmują się dotąd prawie wy-
łącznie panem stworzenia — człowiekiem, jego
tylko uważając za godny do pozowania model, a
Dygasiński ukochał niemi, jak widzimy, naturę,
a tak wymowna, tak żywa pod piórem zdolnego
artysty.

W pierwszej swej nowelce p. t. „Wilk, psy i ludzie”
(Nowelle, seria pierwsza, Warszawa, 1884 r.) wpro-
wadza nas Dygasiński na samym wstępie do nad-
narwiańskich lasów. Znamy wszystkie lasy, takie i
owakie, przechodziliśmy wszyscy obok sosen, przy-
patrywaliśmy się pracy mrówek, pajęczków i chrzą-
szczyków, ale któż z nas umiał połączyć owe drobne
objawy życia drobnych stworzeń w jedną całość or-
ganiczną, w nowellę, w powieść?

Przy ziemi sierzca korzeniska, leży mnóstwo
szyszek oraz igieł, tych materiałów budowlanych dla
mrówek. Z tych jedne oto dźwigają taką igłę, rozpar-
szy się całemi siłami, jak dwa mocne chłopcy; inne
odbywają staranne poszukiwania w szyszkach, za-
lazłszy w każdy ich zakątek; a inne jeszcze wybra-
ły się w uciążliwą podróż, het ku wierzchołkowi
czrewa. Alie przyleciał piękny, pstry dzięcioł, lek-
ko przysiadł na drzewie, okiem bystro objął przycię-
ty i zaczął tu swoje gospodarstwo. Strach wielki
wśród pracowitego narodu mrówek. Każde stwo-
rzenie zna swoich nieprzyjaciół, umie ich dopatrzeć,
dosłyszec, zwietrzyć. Więc te, które były blisko
podstawy sosny, czemprędzej na ziemię schodzą,
niektóre chronią się na szczyt drzewa i na jego ga-
łęzie, inne chcą oszukać nieprzyjaciela i chowają się
w kryjówkach pod korą. Daremnie! Dzięcioł nale-
ży do drapieżników, jawnie napadających na swą
zdobycz. Krzyknął głośno — raz, drugi raz... po-
tem dziobem stuka, jak młotem, wali w korę. Strach

wielki pada na ukryte owady; ten huk ogłusza je
straszenie i prawie je pozbawia przytomności u-
mysłu; wylazą na wierzch przerażone, zaczynają
zmykać; ale cóż im to pomoże wobec dzięcioła?
Wiewiórka, przestraszona zgiełkiem, wyskoczyła
także, jak bomba, z dziupli swojej; podskakuje niby
pilka rzucona, lub sunie w górę zrzęcej od dzięcio-
ła; zadarła swój ogonek, zasiadła na dwóch łap-
kach i ciekawem okiem przygląda się dzięciołowej
pracy.

Przy jednym drzewie tyle istot żywych, choć
wszystkich przeliczyć nie zdołamy przecież. I émy
i pajaki i chrząszczyki świat tu sobie założyły. By-
ło im dobrze, bezpiecznie, przyjemnie wśród żywicz-
nej woni, aż po chwilę, kiedy nieprzyjaciół wytopił
schronienie, zniszczył rodzinne gniazdo i rozrzucił
je, a założycieli rodzin pozabijał, porozpędzał na
cztery wiatry.

W ten sposób przechodzi Dygasiński cały las, ro-
zumując każdy ruch gałęzi, każde furknięcie
skrzydeł ptasich, każdy szelest liścia. Dla niego nie
ma w lesie tajemnic. Wie on, dlaczego sójka ucie-
ka, a trawka drży.

Mieszczuch, przywykły tylko do widoku: kamieni,
murów i twarzy ludzkich, dziwi się, że wśród ei-
chych sosen przebywa tyle istot, które pracują, za-
biegają, pożerają i bywają pożerane, tak samo, jak
on. Czytając wstępny rozdział pierwszej nowelli
Dygasińskiego, chciałoby się być w tym lesie, aby
na niego... innemi patrzeć oczami.

Innemi, bo Dygasiński maluje naturę inaczej, jak
wszyscy. Sienkiewicz jest mistrzem jako krajobra-
zista, ale Dygasiński rozumie duszę, i zna myśl przy-
rody. Można by go nazwać psychologiem natury.

Przecież ten wilk, którego autor postanowił
oswoić i ucywilizować, jest psychologicznie tak wy-
kończony, jak gdyby był charakterem ludzkim. Jas-

jaknajwiększych wydatków na szkoły. Pierwotnie miało wystarczyć na fundusz szkolny 120 milionów, wkrótce jednak wydatki te wzrosły do milarda. Około połowy z sumy 1101 milionów zacięży na skarbie państwowym, skutkiem czego wyniesie roczne umorzenie częściowe i prowizja około 28 milionów wydatków. Drugą połowę pokryć mają gminy całego kraju.

Br. Z.

Dwa dzieła ekonomiczne.

II.

Jak w pierwszym dziele p. J. G. Bloch miał na celu wykazać potężny wpływ kolei na rozwój stosunków ekonomicznych państwa, tak znowu w drugim postawił sobie za zadanie zbadać zależność gospodarstwa publicznego od wpływów politycznych, wyjaśnić słuszość owego historycznego dziś frazesu: dajcie mi dobrą politykę, dam wam dobre finanse!...

Wierny temu hasłu francuskiego ministra, p. Bloch przeprowadza myśl swoją z nieubłaganą konsekwencją, dopatrując jej przejawu we wszystkich fazach dziejowych Rosji. Że dopiął zamierzonego celu, że przewodnia idea porusza czytelnika na każdym stronicach dzieła, to już nie tyle zasługa autora, ile samej prawdy historyczno-ekonomicznej, w obronie której pracę swoją podjął.

Jeżeli zaś może być mowa o zasłudze, to ta, niezaprzeczenie istotna, leży gdzieś indziej, mianowicie w tej uderzającej rzetelności i bystrości umysłu, która pozwoliła autorowi zapanować nad bogactwem materiału, trzymać każdy szczegół i fakt każdy na właściwym miejscu, słowem prowadzić swoją nie Arjadny przez cały labirynt wypadków ostatniego stulecia. Finansista nie zginął w historii, a ekonomista — w polityce...

„Finanse Rosji w XIX-ym wieku” obejmują trzy tomy, z których dwa pierwsze stanowią część historyczną, ostatni — statystyczną, poświęconą wyłącznie finansom Królestwa Polskiego za cały czas istnienia skarbu krajowego, od roku 1815—1866-go.

W pierwszym tomie znajdujemy dzieje skarbowości od r. 1801—1853-go, w drugim zaś od r. 1853 do 1882-go, pracę więc swoją p. Bloch doprowadził do najnowszych dat historii, rozgrywającej się już przed naszymi oczyma. Dzięki temu, monografia p. Blocha w naszej literaturze ekonomicznej zajmuje wyjątkowe stanowisko. Jest to bowiem jedyne dzieło, które opierając się na danych historycznych i naukowych, daje wyczerpującą charakterystykę obecnego położenia skarbu państwowego i stosunków finansowych w ogóle.

Przyjrzyjmy się bliżej jego zawartości...

Epoką, będącą głównym polem badań, autor poprzedza rysem historycznym organizacji zarządu skarbowego w Rosji od czasów najdawniejszych, następnie zatrzymuje się dłużej nad administracją skarbu przed panowaniem Piotra I-go, kreśli wy-

trawny zarys reform w początkach XVIII-go stulecia i z kolei przebiega szereg faktów, wypełniających kronikę finansową zeszłego wieku. Stanowiąc zaś na gruncie „nowej epoki”, p. Bloch wchodzi już w najdrobniejsze szczegóły dziejów, zatrzymując uwagę czytelnika na danych wybitnych i na głównych działach skarbowości. Pouczający przebieg walki partij politycznych, starcia dwóch stronnictw — konserwatywnego i postępowego, nowe pomysły finansowe, zwroty polityki zagranicznej, jej wpływ na finanse i wzrastający na tem tle dziejowem dług państwowy — znalazły w p. B. wybitnego fotografa, który umiejętnie potrafił oświetlić, to co wymagało więcej światła, i pokryć cieniem to, co dla wypukłości danych zasadniczych linii w cieniu zostać było powinno.

Szczególny interes wzbudza historia najnowszych czasów, tu bowiem występują postacie, albo jeszcze działające, albo świeżo zesłe z areny życia publicznego, tu bowiem autor ujawnia tajniki polityki finansowej, wystawiając jej dążności pod sąd prawd dziejowo-naukowych. A cóż te prawdy wskazują? Oto że interes skarbu państwa wymaga postępowej reformy w administracji finansowej, przez powołanie społeczeństwa do udziału w tym zarządzie, przez powolne lecz systematyczne porządkowanie urzędów.

Nie możemy streszczać wywodów autora, powtarzających się na każdej niemal karcie jego dzieła, z okoliczności każdego badanego wypadku lub stosunku politycznego. Sądzimy też, że najlepsze pojęcie o duchu i kierunku pracy p. Blocha damy czytelnikom, przytaczając poniższy ustęp z jego konkluzji.

„Badania nasze — pisze p. B. — prowadziliśmy w związku z ogólnymi przejawami życia państwowego. Nie mieliśmy żadnych z góry powziętych uprzedzeń; tylko fakta same, w swojej cyfrowej bezstronności, swoją nieposzlakowaną szczerą wymową, wyraziły same głęboką naukę. Otóż dzieje tej skarbowości dowodzą, że wyłącznie biurokratycznymi środkami niepodobna jest osiągnąć rzeczywistego ładu i harmonji. Cofanie się wstecz, zwracanie się do form i zasad starych jest czezą i bezcelową mrzonką, skoro z historją finansów w rękę przyjrzymy się tej przeszłości, tak mało posiadającej wspólności ze skomplikowanym życiem obecnego społeczeństwa. Cofanie się wstecz jest niemożliwe, chociażby dlatego samego, że nie ma do czego powracać: funkcje obecnego państwowego i społecznego życia oddaliły się nieskończenie od prostoty dawnych czasów i nawet w wyobraźni nie dają się wtłoczyć w ich patryjarchalne formy. Spokojne, legalne, ale śmiałe kroczenie naprzód, po drodze ogólnoeuropejskiej, po drodze reform, po drodze postępu; powołanie społeczeństwa do wspólnej pracy nad dobrobytem kraju, przyznanie mu należytej kontroli, która w sprawach finansowych jedyną może stanowić kotwicę w chwilach niepowodzeń i trudnych i jedynym też być kompasem dla wskazywania właściwego kierunku — oto prawo przy-

szłości, przeciw któremu bezkarnie wykroczać nie można, prawo wspólne wszystkim narodom. Historia finansów rosyjskich udzieli nam jednego i tego samego, co historia skarbowości wszystkich innych państw, które przechodziły przez podobny chaos i podobne przesilenia, a pomimo to stworzyły sobie dobrobyt finansowy, przy pomocy jawności i współudziale żywej, społecznej siły...”

Powyższy ustęp — to nie prosty ogólnik, to myśl przewodnia, prowadząca autora przez cały ciąg mozolnych badań. Przebiega ona tak dobrze w krytyce dawnych prądów, dźwigających naprzód rozwój skarbowości, jak i w charakterystyce obecnej polityki finansowej. Dzieło p. Blocha jest dziełem postępowego finansisty, który w ocenie faktów dziejowych na chwilę nie zapomina i o wskazówkach nauki i o utylitarnych potrzebach społeczeństwa.

W tomie trzecim pracy p. B. dał nam skończony rys finansów Królestwa Polskiego z całego okresu autonomji skarbowej. W pierwszej części autor roztrząsa organizację, to jest zarząd i władze skarbowe, kreśląc urzędy b. komisji przychodów, meniiery, kasy głównej, Banku polskiego, instytucji likwidacyjnej, komisji likwidacyjnej włościańskiej, izb obrachunkowych, kontrolujących, skarbowych, kas gubernjalnych i powiatowych i zarządów akcyzowych, w drugiej znowu przechodzi do opisu reformy podatkowej, a w ostatniej podaje szczegółowy wykaz dochodów i wydatków skarbu krajowego.

Tom ten ma dla nas pierwszorzędne znaczenie, odsłamy też do niego każdego, kto tylko interesuje się administracją finansową Królestwa i dzisiejszym udziałem kraju w skarbowości państwa.

Na zakończenie dodać winniśmy, że i tekst „Finansów Rosji” opatrzone zostały tablicami graficznymi, wyjaśniającymi wywody autora.

Takie są dwie publikacje ekonomiczne, któremi p. Bloch powiększył zeszłoroczny nasz dobytek literacki. Szkoda tylko, że wysoka cena czyni je niedostępnymi dla szerszego koła czytelników.

K. W.

Jeszcze o reformie zegarów.

Aniśmy się mogli spodziewać, że artykuł nasz p. n. „Reforma zegarów”, umieszczony w nrze 21b *Kurjera*, wywoła tyle rozmaitych głosów, uwag i propozycji.

Nie ma dnia, żebyśmy w tym przedmiocie nie odebrali jednej lub kilku korespondencji.

Dowodzi to, że kwestja nowej rachuby czasu żywo ogół interesuje i dojrzała już zupełnie do publicznej dyskusji, to też z chęcią poświęcamy jej raz jeszcze miejsce, którego w piśmie nie mamy zawiele, aby życzenia i pomysły, wyrażone w tych głosach, streścić i poczynić nad niemi pewne uwagi.

Większość korespondentów oświadcza się za liczeniem godzin od 1-ej do 24-ej, nie było jednak dotąd

go stosunek do innych psów, jego rozmyślania wśród wypoczynków na klombie — jego śmierć w końcu — wszystko to przemawia do czytelnika jednym, ale potężnym słowem: prawda!

Dygasiński jest realistą w pełnem tego określenia znaczeniu, a jednak nie wpada nigdy w trywialność. Mimo to, iż maluje przedmioty i wypadki grube, pozornie pospolite, nie przekracza granic, zakreslonych artyście przez wrodzone poczucie piękna. Nie wypada on ani razu z tonu szlachetnego, choć usposobienie pesymistyczne mogłoby go pchnąć łatwo w stronę metody krańcowego realizmu.

Ze Dygasiński nie patrzy na życie przez szkła różowe, dowodem tego jego druga nowella p. t. „Co się dzieje w gniazdach”.

Para bociana uwila sobie gniazdo na stodole Makosza w Dalewicach, to samo uczyniło małżeństwo słowicze, upatrzywszy sobie w wiklinach odpowiednie miejsce. Czynność tę opisał autor z dokładnością uczonego, ale bez jego suchej systematyczności. Artysta stworzył wdzięczny obrazek, a badacz byłby tylko same podał fakty.

Między gniazdem bociana i słowika znajdowało się trzecie, ludzkie, domek Walentego Makosza. Dotrże, bardzo dobrze było bocianowi, słowikowi, człowiekowi w ich gniazdach, żyli sobie szczęśliwie, pracując, chowując i kształcąc dzieci, i byliby oczekali w spokoju sędziwej starości, gdyby nie przypadek. Przyszedł grad i zniszczył urodzaje Makosza, wybuchł pożar, spowodowany przez kota, i pożar zabudowania chłopskie. Rodzina Makosza i rodzina bociana splonęły w płomieniach, a rodzinę słowika zjadł kot. A nie było już gniazd ani szczęścia, tylko została ziemia i ojcowie rodzin, materia i twórcy nowych gniazd, nowych rodzin.

Jakiś chłodny smutek wieje z tej powiastki. Czuję, że czło autor zasnęło się wśród pracy, że miał żal do nieubłaganego porządku tego świata.

Ten dziwny smutek unosi się nad całym tomikiem, zawierającym pierwszoklasne beletrystyczne Dygasińskiego, choć nieodzywa się jak u Kościelkowskiej słowem wyraźnem, skargą głośną. Tkwi on w samej kompozycji, w ustawieniu wypadków, wpływa z sytuacji. I ta okoliczność przemawia za talentem artystycznym autora „nowej”, dowodzi bowiem, że Dygasiński umie tendencję, jeśli zamierza jaką przeprowadzić, należyście wcielić.

Oprócz natury, zwana martwa, i zwierząt, maluje Dygasiński bardzo dobrze chłopów, choć inaczej jak Junosza. Junosza jest optymistą, a jako taki a widzi zazwyczaj tylko typy dodatnie, które nadomiar idealizuje, a Dygasiński nie retuszuje nic.

Jego Domagała (w „Za krowę”), który pije w karczmie ze złodziejem swej jedynej pociechy, swego jedyne skarbu, słowem swej krowy, i udaje przyjaciela Kobyłki, czyhając ciagle na sposobność do rażnej zemsty, jest tak prawdziwy, jak Junoszy Tajda. Nie miota się, nie przeklina, nie grozi, nie mówi zgoła nic. Spojrzał tylko z ukosa na żonę, gdy się dowiedział, że mu krowę skradziono, i poszedł do karczmy. Tam spotkał Kobyłkę, oślawionego zbrodniarza, i napił się z nim najspokojniej wódki, choć wiedział, że ma przed sobą złodzieja swego całego mienia. W kilka dni później udał się z nim nawet na odpust, częstował go, odprowadzał do domu, a tego samego dnia, w nocy... powiesił go. Domagała jest wcieleniem mściwości chłopskiej. Małoż takich? Więcej ich dziś, niż Gajdów...

W „nowellach” Dygasińskiego są oczywiście i wady. Zbyt często odzywa się jeszcze uczony, przywykły do wnioskowania i uogólniania, czasami wygląda z pod obrazu tu i owdzie tendencja „pozytywna” lub zanadto widoczny grymas pesymistyczny. Są to jednak tylko usterki techniczne, które wprawa w tym samym kierunku bez wątpienia usunie. Małeż one zresztą wobec wielu zalet, do któ-

rych należą przedewszystkiem: poczucie i znajomość przyrody, zrozumienie świata zwierzęcego, pewna charakterystyka i zupełnie poprawna dykcja artystyczna.

Drobne to dcląd, rodzajoweobrazki, lecz z małych strumyków tworzą się wielkie jeziora i potoki. Nie każdy spodziewał się, że autor „Janka muzykanta” napisze „Ogniem i mieczem”, a jednak tak się stało.

Idzie głównie o to, czy jest zdolność. Gdy się ten dar Boży znajduje, można, trzeba wierzyć w jego dalszy rozwój. A w duszy Dygasińskiego tli iskra prawdziwego talentu.

Niewszyscy krytycy umieją być życzliwymi dla wschodzących talentów. Są tacy, którym się zdaje, że przestaną być recenzentami, gdy komus przyznają zdolność w pewnym kierunku bez całej góry zastrzeżeń, bez owych nudnych zrzedzeń, które nie pouczają ani publiczności ani autorów. Krytyk musi koniecznie jaknajwięcej krytykować, a jaknajmniej chwalić, aby miał powagę w narodzie, aby mówiono: jaki mądry!

Piszący te słowa trzymał się i trzyma dotąd innej metody. Witai on serdecznie każdy prawdziwy talent, bez względu na zawiści stronnice lub koteryjne, życząc każdemu jaknajszerszego powodzenia. Niby nas tak dużo pisarzy, abyśmy sobie potrzebowali nawzajem zazdrościć...

Komu się zaś ta metoda nie podoba, niech spróbuje sam coś zrobić, a gdy się przekona, że nieskończenie łatwiej ganić przez stron sto, aniżeli na jednej coś dobrze odtworzyć, może nie będzie zbyt zadowolonym.

Słowa te zwracam do tych recenzentów, którzy mi zarzucają, że wylewam na różne głowy zbyt wiele „różanej wody”.

Zróbcie lepiej! panowie. Każdemu przecież z wolno... to uczynić.

T. J. Chomiński.

ani jednego, któryby się zgadzał na to, aby zegary wieżowe wybiły godziny oznaczone cyfrą wyższą niż 12, ani też na to, żeby na zegarkach kieszonkowych zastąpić prosto dzisiejszy podział 12-godzinny podziałem 24-godzinnym.

W artykule naszym o nie nam też więcej nie szło. Chcieliśmy tylko wskazać niepraktyczne strony nowej rachuby i jak się okazuje, wskazaliśmy je trafnie.

Co do bicia zegarów, prawie wszyscy sz. oponenci twierdzą, iż jest rzeczą zbyteczną, żeby zegar wybił godzinę 18-tą lub 24-tą, ponieważ nikt pory popołudniowej za przedpołudniową nie weźmie. Niech zatem zegary tak jak dotąd uderzają 6-tą lub 11-tą a każdy będzie wiedział, że do tej cyfry po południu trzeba dodać 12. Znaczący to niby, iż pod względem bicia zegarów system ma pozostać taki jak jest, tylko w mówieniu i pisaniu o godzinach ma nastąpić pewna różnica. Jeden z sz. korespondentów twierdzi wprawdzie, że wybijanie godzin jest rzeczą zupełnie zbyteczną, bo łatwiej spojrzeć na wieżę niż słuchać i liczyć którą godzinę uderzy, ale sz. oponent snąc nie pomyślał o tem, że bywają odległości i pory dnia, w których słyszeć zegar bijący można, lecz spojrzawszy na wieżę nie widzi się nietylko wskazówek, lecz nawet samego zegara.

Zgadza się również sz. oponent, że na dzisiejszych zegarkach tarczy 24-godzinnej zaprowadzać nie można, gdyż albo cyfry byłyby zadrobne, albo zegarki musiałby być zawielkie, a w każdym razie dorachowanie się minut byłoby utrudnione. Pan J. M. K. radzi jednak na dzisiejszych zegarkach oznaczać godziny podwójnymi cyframi 1^{1/2}, 2^{1/2} i t. d. jak gdyby każdy, tak jak przy bicia zegarów wieżowych, nie domyślił się łatwo, iż po południu należy do liczby wskazanej na zegarku dodać 12.

Inny korespondent, p. Wacław W., radzi tarczę z cyframi od 1 do 12 pozostawić dla łatwiejszego obliczania minut, a dla godzin dać osobną małą tarczę 24-godzinną, taką jak w niektórych zegarkach jest tarcza dodawana dla sekund. Jest to pomysł zupełnie niepraktyczny, najpierw dlatego, że cyfry na tej dodatkowej tarczy musiałby być bardzo małe, co stanowiłoby utrudnienie dla wzroku, a powtóre i głównie z tej przyczyny, że wskazówki takich tarcz dodatkowych nie podlegają regulacji, w razie więc najmniejszego spóźnienia się lub przyspieszenia wskazówki już zegarek co godzina o pewnych minutach wskazywałby godzinę wątpliwą. Można by wprawdzie tę dodatkową wskazówkę godzinną tak urządzić, żeby się razem z minutową regulowała, ale wymagałoby to większego skomplikowania mechanizmu, a wiadomo, iż mechanizm im bardziej jest skomplikowany tem jest droższy i tem łatwiej się psuje.

Ostatecznie zatem dochodzimy do wniosku, że najpraktyczniej będzie zegarki pozostawić takie jak są, tylko w rozmowie lub w piśmie nie liczyć godzin popołudniowych od 1-ej lecz od 13-ej, pamiętając o tem, że do godziny wskazanej na zegarku należy zawsze w porze popołudniowej dodawać 12.

Na to najzupełniejsza zgoda. Piszący te słowa nie tylko w pierwszym artykule nie miał przeciwko temu; ale nawet jako stenograf, już od lat kilkunastu temu; w notatkach stenograficznych zawsze używał tego systemu oznaczania godzin. Co większa, my wszyscy używamy analogicznego systemu, wprawdzie nie w mowie tylko w piśmie i nie przy oznaczaniu godzin lecz przy wyrażaniu miesięcy. Miesiące mają swoje nazwy, a jednak jeżeli ktoś napisze d. 13/VII albo nazwy, a jednak jeżeli ktoś napisze d. 13/7, to każdy wie, iż chcemy wyrazić ten miesiąc, który w kolei rocznej jest siódmym z rzędu, miesiąc, który w kolei rocznej jest siódmym z rzędu, to jest lipiec. Tak samo możemy pisać a nawet mówić godz. wpół do 20-ej i nikt nie będzie miał wątpliwości, że chcemy wyrazić godzinę wpół do 8-ej wieczorem.

W ten też sposób postępują praktyczni Anglicy, którzy się pierwsi wzięli do tej reformy. Zaczynają mówić i pisać o godz. 15-ej lub 17-ej, ale czynią to tylko przez skrót, pozostawiając na zegarkach godzinę 3-tą lub 5-tą popołudniową.

Jest to wprowadzeniem do mowy i pisma uproszczonego sposobu wyrażania się, który dotychczasowym rażąco długim czasem pod względem formalnym i rzeczowym pozostawia nietkniętą.

Wł. Sabowski.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

Departament medyczny przy ministerjum spraw wewnętrznych postanowił, aby obowiązek dokonywania sekcji na szkieletach bydła stepowego, padłych w czasie transportu pociągami bydłeciami, przybywającymi do Warszawy, oraz na zwierzętach dorzecznych, włożonym był na weterynarzy pełniących służbę przy kontroli weterynaryjnej, jak rósłych przy rzeźniach miejskich, z warunkiem, aby każdy z weterynarzy w granicach swego bezpośredniego zawiadywania przystępował do sekcji w o-

becności weterynarza targowego, oraz aby protokoły o dostrzeganych zakażeniach sporządzane były przy urzędniku policyjnym i biegłych, a następnie przedstawiano kontroli weterynaryjnej na Pradze.

Departament rolnictwa i przemysłu wiejskiego otrzymał prośby o wydanie trzechletnich przywilejów na plug do wykopywania buraków na plug wielolemieszczy.

Po całorocznej pracy specjalna komisja, złożona z przedstawicieli różnych ministerjów i zarządów, opracowała wreszcie, jak się dowiaduje *Rus. kur.*, projekt normalnej ustawy, dotyczący budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych. Projekt stara się uproszczyć wyjednywanie na ten cel pozwoleń. Z tego też względu dozwolono być ma osobom prywatnym przeprowadzanie studjów nowych linii bez specjalnego upoważnienia rządu, a w razie sporów z posiadaczami gruntów, kwestję rozstrzygać będzie gubernator miejscowy, do uprzedniego rozpatrzenia którego przedstawiane również być mają same projekty. W wypadkach odmowy zatwierdzenia ze strony gubernatora lub potrzeby przymusowego wyłączenia gruntów pod nową linię, kwestję rozstrzygać będzie odrębne ministerjum. Projekt wkrótce ma być wniesiony do rady państwa.

Wywóz towarów rosyjskich za granicę za przeciąg ostatnich 10-ciu miesięcy przedstawia wartość 60 milionów rs., przywóz zaś zagranicznych za tenże przeciąg czasu—470 milionów rs.

Stosownie do postanowienia p. generał-gubernatora, p. oberpoliemaister poleca komisarzom cyrkulowym dopilnować, aby właściciele lombardów prywatnych wnosili do kasy zarządu poliejki kwoty osiągnięte ze sprzedaży niewykupionych we właściwym terminie zastawów, a osoby interesowane z powyższej kasy należność swoją mogą otrzymywać.

Niedoszła do skutku w pierwszym terminie licytacja na sprzedaż do rozebrania koszar mirowskich odbędzie się ponownie w dniu 23-im lutego w zarządzie okręgowym inżynierskim warszawskim. Wszystkich budynków do rozebrania przeznaczonych jest 33 i ocenione one zostały na rs. 21,600.

Wkrótce odbędzie się walne zgromadzenie korporacji szewskiej, w celu wyboru starszego i podstarszego zgromadzenia. Najliczniejszy to cech, gdyż samych majstrów, kandydatów na urzędy w zgromadzeniu, liczy 1232 osób.

W dniu jutrzejszym, o godzinie 6-ej wieczorem, odbędzie się w sali magistratu półroczna sesja zgromadzenia piwowarów.

Sesja zgromadzenia stolarzy odbędzie się dnia 9-go lutego w lokalu kancelarii zgromadzenia na Foksalu nr 4.

Jutro, o godzinie 5-ej po południu, odbędzie się w gmachu Towarzystwa dobroczynności zgromadzenie centralne członków tego Towarzystwa, na którym uchwalony być ma budżet na r. b.

Z teatru i muzyki.

Wczorajszego wieczoru pod i nad sceną teatrów Wielkiego i Rozmaitości odbywało się poszukiwanie... złodziei.

Według bowiem zawiadomienia, jakie dyrekcja otrzymała z rzeszowskiej policji, że w Warszawie mieli uczynić obławę na teatr i przebrani za maszynistów, ukryć się pod sceną.

Poszukiwania nie wydały żadnego rezultatu. Ciekawa rzecz, czy też złodzieje znaleźli tam do kradzieży, oprócz... rozpięchłych illuzji.

Dziś w teatrze Wielkim Modrzejewska odtworzy „Odetę”.

Abonament został zawieszony.

Od wczesnego ranka przy kasie ruch był niewielki.

Na scenie teatru Wielkiego odbyła się próba orkiestrowa z opery „Tannhäuser”, która dana będzie w dniu jutrzejszym po dłuższej przerwie.

Repertuar teatru Wielkiego na przyszły tydzień zapowiada: w niedzielę: „Jawnutę” i „Don Kiszot”; w poniedziałek: „Wieczór trzech królów”; we wtorek: „Carmen”; w środę i czwartek: „Wieczór trzech królów”; w piątek: Koncert symfoniczny z udziałem Hansa Bülowa; w sobotę: „Hamlet”; w niedzielę w południe: Benefis p. Modrzejewskiej „Odetta”, wieczorem „Pan Twardowski”.

W dniu 15-ym lutego, to jest w ostatnią niedzielę karnawałową, podczas maskarady w salach reductowych odbędzie się tombola, z której dochód obróconym zostanie na kasę pożyczkową artystyczną.

Zapowiedziany na dzień 2-gi lutego r. b. poranek wokalnoinstrumentalny p. M. Bruszewskiego zapowiada się nader interesująco.

Oprócz pani Jakowickiej, pp. Chodakowskiego, Michałowskiego, Strömfelda i koncertanta, w poran-

ku tym da się usłyszeć po raz pierwszy uczeńnica pani Jakowickiej, panna Szawłowska.

Pozostałe bilety są do nabycia w księgarni Gebethnera i Wolffa, w cukierni Toura i u p. Golińskiego pod filarami.

* Mierzwiński, jak się dowiadujemy z otrzymanego wczoraj telegramu, miał onegdaj niesłychane powodzenie w Frankfurcie nad Menem.

Artysta nasz musiał powtarzać wszystkie numery, a telegram streszcza wrażenie dnia w słowach: „Nigdy żaden tenor nie miał tu podobnego sukcesu.”

Biuro zamówień w teatrze.

Od kilku dni zniszczona została w teatralnym biurze zamówień t. z. *queue*.

O ile ta dobroczynna, przy właściwej organizacji sprzedaży biletów, instytucja okazywała się niewystarczającą, dopóki jeden urzędnik przy wąskim okienku sprzedawać musi bilety wszelkiego rodzaju na dziewięć rozmaitych widowisk, o tyle w każdym razie lepszą była od stanu rzeczy, jaki znowu od kilku dni nastąpił.

Po usunięciu *queue* przy okienku kasjera dzieją się znowu straszliwe rzeczy.

Kilkadziesiąt lub nawet kilkaset osób tłoczy się tak zażarcie, iż kupienie biletu w biurze zamówień stało się znowu dla wielu osób wprost niepodobnem, a dla wielu niebezpiecznem, ze względu na zdrowie i całość członków.

Jeżeli nie można zorganizować dwóch kas, to prosimy przynajmniej o *queue* w każdym razie!

Salę zarobkową.

Komitet sal zarobkowych fundacji Staszycy zbiera się na dalsze narady w poniedziałek.

Posiedzenie to odbędzie się w jednej z sal resursy obywatelskiej.

Wystawa.

Pawilon własne na wystawie rolniczo-przemysłowej posiadać będą: fabryka żyrodowska, redakcja *Inżynierji i budownictwa* i przemysłowcy z Lublina.

Pawilon redakcji *Inżynierji i budownictwa* obejmować będzie: dział materiałów surowych kopalnych, sposobów ich przerabiania i przeroby, rezultaty analiz dokonanych w pracowniach chemicznej i technologicznej, plany i projekty budowy gospodarczych i dróg wiejskich oraz dział naukowo-specjalny.

Bale.

Resursa obywatelska daje jutro wieczór bal dla swoich członków z rodzinami i wprowadzonych gości.

Początek balu zapowiedziany na godzinę 10-tą. Najbliższy bal odbędzie się w dniu 4-ym lutego w sali ratuszowej.

Czysty zysk przeznaczony na rzecz szpitalika dziecięcego na Aleksandrji.

Dawny cmentarz na Koszykach.

Część dawnego cmentarzyska na Koszykach, na której znajdują się ślady mogił i jeden nagrobek, obecnie uporządkowana, oraz przetrzeźniona, na której założono szkółkę drzewną, nie będzie użyta pod żadne budowle, ani też na żaden inny cel obrócone.

Jedynie tylko część tylna, nie mająca żadnych śladów chowania na nich zmarłych, użyta być ma pod budowę składów na materiały i przyrządy dla mającego się wznieść na sąsiednim placu nowego zakładu gazowego.

Tym sposobem obawa domniemanej profanacji miejsc wiecznego spoczynku dawnych mieszkańców grodu naszego, uważaną być może za nieuzasadnioną.

Na szpitalik dziecięcy.

Proszęni jesteśmy o doniesienie, że na balu na szpitalik dziecięcy, oprócz restauracji i bufetu, urządzono jak w latach dawniejszych, daną będzie w jednej z sal górnych kolacja wspólna (*table d'hôte*) za opłatą po 2 rs. od osoby.

Bilety na kolację nabywać można do poniedziałku ku wieczorem w restauracji hotelu Francuskiego (plac Zielony).

Apteka.

Powisłe przed kilku laty nie posiadało jeszcze żadnej apteki, a dopiero niedawno otwarto na Solcu jedną aptekę.

Obecnie powstała filja tejże apteki przy ulicy Browarnej.

Odda ona ludności zamieszkującej dzielnicę nadwiślańską rzetelne usługi, szczególnie w razie ciężkiej niemocy, wymagającej szybkiego podania lekarstw.

Przybór.

Wisła przybiera.

Od środy do dziś zrana wodostan podniósł się z 17 cali na 4 stopy cali 9, a zatem przybór wynosi przeszło 3 stopy.

Lód trzyma się dotąd po obydwóch brzegach, chociaż jest już bardzo popekany.

Jżeli temperatura, wynosząca dziś rano + 5 stopni R., utrzyma się jeszcze przez kilka dni, lód całkiem spłynie.

W sprawie zdrowia. Komitet sanitarny obywatelski ma odbyć posiedzenie w ciągu tygodnia przyszłego.

Dotąd członkowie komitetu rzeczowego zbadali rodzajem próby przeszło dwieście domów w różnych dzielnicach miasta.

Materiały tą drogą osiągnięte służyć będą za podstawę dalszej pracy komitetu.

Lekeje. bilardu. Po eukierniach i restauracjach snuje się osobistość, proponująca młodzieży wykład gry w bilard.

Markierzy psują jednak klientelę „panu profesorowi”, że względu, iż tenże jest znanym dawniej szulerem.

Poszukiwacz żony. Z powodu umieszczonego w naszym piśmie przed kilkoma tygodniami w rubryce ogłoszeń anonisu pewnego „27-letniego obywatela” poszukującego żony z posagiem 10,000 rs., jedna z naszych łaskawych korespondentek postanowiła przekonać się, czy to był żart, czy propozycja na serio.

Napisała zatem do wspomnianego poszukiwacza zawiadomienie, iż posiada wszystkie wymagane warunki, a nadto posag 5 razy większy od żadanego.

Cyfra 50,000 poskutkowało.

Poszukiwacz żony pojawił się we wskazanym miejscu, okazało się jednak, iż nie jest 27-letnim tylko dobrze już podstarzałym, nie jest obywatelem tylko kolonistą, na inteligentnego wcale nie wygląda, a pod względem ubrania trzyma się mody prowincjonalnej i nie uważa za potrzebne nawet na spotkanie z swą domniemaną przyszłą dobierać odświętnych sztuk garderoby.

Ale żenić się chce na serio i żąda tylko wiana w skromnej kwocie 10,000 rs.

Karnawał jeszcze ma przed sobą blisko trzy tygodnie życia, więc przy pośpiechu i indolencji jeszcze jaka „złota Kasia” skorzysta z dobrych chęci tego „słomianego Jasia”.

Czy tylko jednak przysłowie o Jasiu i Kasi ma jeszcze dzisiaj moc obowiązującą?

Nauczka. Jak należy być ostrożnym w wyrzucaniu przez okno różnych przedmiotów na ulicę, dowodzi fakt następujący.

Przed miesiącem z otwartego lufika jednego z domów na Kruczej p. C. wyrzucił niedopałek cygara, który padł na twarz przechodzącego pana S.

Ten ostatni, niezważając na przeprosiny winowajcy, zaskarżył go sądownie.

Sędzia pokoju, uznając słusność skargi, skazał pozwanego na 25 rs. kary, a ewentualnie na 5 dni aresztu policyjnego.

Usłużny rzezimieszek. Pani K., idąc w dniu wczorajszym w porze wieczornej przez ulicę Marszałkowską z 6-letnią córeczką, trzymała takową za rączkę.

Nagle dziecko poślizgnąwszy się, upada na trotuar walając w błocie buzię i ubranie; zanim p. K. mogła zorientować się, podskoczył jakiś młodzieniec i podjąwszy dziecko, zaczął pomagać matce, poczem odpowiedziawszy ukłonem na uprzejme podziękowania, oddalił się szybko.

Uszedłszy kilka kroków zaledwie, pani K. spostrzegła z przerażeniem brak portmonetki, znajdującej się w mufce, a w której było rs. 60, stanowiące cały jej majątek.

Nie ulegało wątpliwości, że usłużny młodzieniec był poprostu rzezimieszkiem, który korzystając z zajęcia się p. K. dzieckiem, zeskamotował z mufki portmonetkę.

Kradzież. Na ulicy Hożej pod nrem T-ym z mieszkania p. J. W. skradziono różne rzeczy, wartości rs. 230.

Kradzieży dopuściła się żona poszkodowanego, od której wszystkie skradzione przedmioty odebrano.

Na ślizgawce.

W dniu wczorajszym za rogatkami jerozolimskimi ślizgali się na stawie dwaj łoścy, Feliks B. i Ryszard M.

Pędząc na łyżwach, z obu stron uderzyli o siebie i upadli. Skutkiem tego, 3. uległ złamaniu nogi, a M. uderzył tak mocno głową o lód, że stracił przytomność i jest obawa wstrząśnienia mózgu.

Po pijanemu.

Czeladnicy szewcy Tomasz R. i Jan K., podehmieliwszy sobie dobrze w jednej restauracji na Pradze, założyli się, kto z nich wypije więcej spirytusu.

Przegrywający miał zapłacić cały poczęstunek, a nadto przeciwnikowi dopłacić rs. 5.

Zażądana flaszka spirytusu i szklanki stanęły na stole.

Nierozważny R. wziął pierwszy napelnioną szklankę i wychylił ją duszkiem, lecz w tejże chwili padł na ziemię nieprzytomny.

Pospieszono mu z pomocą i odwieziono do domu, gdzie przytomności nie odzyskał, a życiu jego zagraża poważne niebezpieczeństwo.

Przy pracy. Jankiel S. zdejmując w dniu wczorajszym z wozu frachtowego skrzynię z wyrobami żelaznymi, przez własną nieostrożność, upuścił takową na nogi.

Po usunięciu skrzyni i podniesieniu nieszczęśliwego okazało się, że obiedwie stopy zostały zmiażdżone, a nadto noga złamana niżej kolana.

Nieprzytomnego z bólu odwieziono do szpitala.

Na stacji Praga terespolska Jacenty K., robotnik, zajęty wekslowaniem wagonów, upadł pod koła wagonu.

Nieszczęśliwy, poniósł tak ciężkie obrażenia, iż bez nadziei życia odwieziony został do szpitala Dzieciątka Jezus.

Wypadki. Na Pradze dwa brytany spuszczone z łańcucha napadły na Józefa N., który został boleśnie pokąsany w obie nogi. Na Solcu Michał Z. wyrobnik, będąc w stanie pijanym spadł ze schodów i złamał nogę. Na Dobrej Kazimierz B. zraniony został dyszlem wozu roboczego w głowę; podobnemu wypadkowi uległ na Chłodnej robotnik Józef P.

W sprawie żywej.

Założone staraniem dobroczynności prywatnej kuchni tanie ludowe w Łodzi, wskutek wyczerpania się ofiarowanych funduszy, zmuszone w końcu były ograniczyć a nawet zawiesić swoją wielce pożyteczną działalność.

Ze względu wszakże, iż groźny dla klasy rzemieślniczej zastój fabryczny trwa nieprzerwanie i robotnicy znajdują się obecnie w gorszym niż z początku położeniu, odbyła się w tych dniach w Łodzi narada obywateli w celu rozwinięcia pierwotnej działalności takich kuchni.

Brak robotnika.

W siedleckim, w okolicach Brzeźcia Litewskiego, daje się uczuć brak robotnika rolnego, miejscowi bowiem włościanie znajdując, stałe zarobki w mieście, niechętnie oddają się mniej korzystnej pracy około gospodarstwa.

Kilku dzierżawców, niemców, pragnąc zaradzić tej ważnej niedogodności, sprowadzili robotników ze swojej ojczyzny.

Napad.

Z pod Zgierza otrzymujemy następującą korespondencję:

„Od paru tygodni w okolicy tutejszej, a zwłaszcza na szosie między Ozorkowem, Zgierzem i Łodzią, zdarzają się zuchwale napady na podróżnych.

Sądzone w pierwszej chwili, że to są sprawy pojedynczych łotrów, tymczasem napad, dokonany nocą onegdajszą na pana W., agenta cukrowni Ruda Pabjanicka, każe się domyślać istnienia zorganizowanej bandy łotrów, zaopatrzonej w broń palną.

Pan W. wraz z pomocnikiem swoim, p. C., zawarłszy umowę z plantatorami w okolicy Ozorkowa i Łęczycy, powracał nocną porą do Łodzi i miał przy sobie znaczną sumę pieniędzy.

O kilka wiorst za Zgierzem bryczka została zatrzymana przez rabusiów, w liczbie około 30-tu ludzi.

Pan W. wy dobył rewolwer i nie mierzając dać kilka strzałów.

Podobnie uczynił p. C. i zdaje się, że jednego z łotrów ciężko ranił.

Rabusie chwilowo odstąpili, lecz z ich strony padło od razu kilkanaście strzałów i p. C. upadł na bryczkę wołając:

— Jestem zraniony.

Pan W. nie tracąc przytomności, porywa za lejce i rusza dalej, lecz rabusie znów strzelają i bryczkę zatrzymują.

Zdawało się, że trzeba będzie uleść przeważającej sile, tymczasem nadjeżdża kilkanaście furmank ze zbożem, a rabusie na widok przybywającej pomocy pierzeją, dawszy jeszcze kilka strzałów, z których jeden powtórnie zranił p. C.

Odważny p. W. wyszedł bez szwanku.

Dwie rany, jakie otrzymał p. C., są niebezpieczne i lekarze mają słabą nadzieję utrzymania go przy życiu.

Straż ziemską czyni energiczne poszukiwania celem wykrycia łotrów i organizuje się zbrojowa oblawa, aby pochwycić całą bandę.

Wypadek ten sprawił taki popłoch, iż nikt nie ma odwagi puszczać się nocą w podróż.

Jest domniemanie, że to robotnicy fabryczni pozbawieni miejsca uformowali rozbójniczą bandę.

Po wsiach rozwinięto wielką czujność z obawy nocnego napadu.

ZE ŚWIATA.

Salon artystyczny p. Biosa otwarty zostanie w Krakowie dnia 1-go lutego r. b. Na tę nową wystawę nadesłano już z kraju i zagranicy przeszło 150 obrazów.

Wełniane wieczorki stanowczo już przyjęły się we Lwowie. Kur. lwow. donosi o czterech takich zebraniach, odbytych temi czasy nad Półtwią.

Komitet pielgrzymki do Welhradu zawiązał się świeżo we Lwowie. W skład takowego wchodzi między innymi marszałek Zybkiewicz, ks. Adam Sapieha, Walerjan Kalinka, arcybiskup obrządku ormjań-

skiego, oraz prezesowie towarzystw rolniczego i kredytowego.

Shakespeariana. W nowej edycji „Shakespeare Lexicon” Smidtha zrobiono pochlebną wzmiankę o naszym tłumaczu, Ulrichu, oraz o wydaniu ostatnim dzieł wieszcza w przekładzie polskim pod egidą Kraszewskiego.

Powieściopisarz dziecięcy, Furjeon, który już wydał w kształcie noweli dzieje Francji, Niemiec i Włoch, opracował po angielsku historję polską i niezadługo z rycinami wydać ją zamierza.

Munkacsy zabrał się do malowania nowego, dużych rozmiarów obrazu. Przedstawia on będzie Mozaikę w gronie przyjaciół, konającego przy fortepianie. Dodać winniśmy, iż spożytkował już ów temat Fritz Kaulbach, syn znakomitego twórcy fresk berlińskich.

Konkurs. Firma wydawnicza „Orchester” w Dreźnie ogłasza konkurs na skomponowanie najlepszego... walc. Pierwsza nagroda wynosi 300 marek, druga 100.

„Advance Australia”. Wydana pod tym tytułem w Londynie broszurka, wykazuje, że przemysł cukrowniczy w Europie ustąpić musi przed Oceanją, która zaczęła tak tani towar wyrabiać, iż współzawodnictwa z nią żaden fabrykant na stałym lądzie nie wytrzyma. W Anglii zawiązało się stowarzyszenie transportu cukru, którego następstwem jest gwałtowny upadek akcyj cukrowniczych na giełdach w Holandji, oraz w trójkrolestwie.

Z mody. Ostatnie sprawozdania wiedeńskie zaznaczają pojawienie się na tamtejszych balach wielkiej liczby... czarnych tualet. Ciężkie materje wchodzi stanowczo w modę zwłaszcza t. zw. ottomans tremés. „Berty” u sukien, wyciętych obecnie mniej niż zwykle, nie są już przyszywane na głucho, lecz dowolnie dają się do każdego stroju zastawiać; modnym jest również osłanianie gorsu lekkimi zwojami tiulu. Dajemy wszelkie i brausoletki następują miejsca szerokim naramiennikom, zwłaszcza w starogreckim stylu.

W restauracji. „Panie gospodarzu, pańska służba zupełnie o mnie zapomina.” „Ja temu nie winien, proszę pana, tylko inni goście, którzy mają zwyczaj dawać dziesiątki za posługę.”

Złożyli w redakcji Kurjera warszawskiego:
— Z powodu odnalezienia zgubionego pamiętkowego przedmiotu składam 3 rs. na wpis dla biednych uczni.

Józef Przesmycki.
— W rocznicę śmierci s. p. Kasyldy z Smorznowskich Wołyńskiej, składam rs. 5 na wpis dla niezaangażowanych uczni.

— W smutną dziesiątą rocznicę śmierci s. p. Michała Mierkiewicza, męża mego, składam rs. 3 na wpis dla uczni.

— Rs. 1 dla kobiety piersiowo słabej, z prośbą o westchnienie za duszę s. p. Józefy.

Nekrologja.

† S. p. Krystyna ze Szlegiów Petlińska, wdowa po Piotrze Petlińskim, kapitanie b. wojsk polskich, przeżywszy lat 90, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, przeniosła się do wieczności w dniu 29-ym stycznia 1885 r. Stroskana córka z wnukami i prawnukami zaprasza przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 31-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 11-ej i pół zrana w kościele św. Krzyża, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski. —398—

† S. p. Ludwika z Bleszyńskich Sienkiewicz, żona obywatela ziemskiego, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, przeniosła się do wieczności w dniu 29-ym stycznia 1885 r. Pozostali mąż, synowie, synowa, brat i siostry, pogrążeni w głębokim smutku zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, o godzinie 11-ej rano, w dniu 31-ym stycznia, to jest w sobotę, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu o godzinie 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. —399—

† S. p. Antonina z Boddaszów Ehrenkreutz, żona urzędnika magistratu m. Warszawy, po długich i ciężkich cierpieniach, przeniosła się do wieczności, w dniu 28-ym stycznia 1885 r., przeżywszy lat 32. W ciężkim pogrążony smutku pozostali mąż wraz z trogiem dzieci, rodzicami i siostrami zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające dnia 31-go b. m. to jest w sobotę, o godzinie 10-ej zrana w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. —400—

† S. p. Chrystian Droste, majster szewski i obywatel miasta Warszawy, opatrzonej św. sakramentami, po długiej i ciężkiej słabości, przeniosł się do wieczności w dniu 27-ym stycznia r. b., przeżywszy lat 56. Pozostali w głębokim żalu żona wraz z synami, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok odbyć się mające w dniu 31-ym stycznia r. b. to jest w sobotę, o godzinie 2-ej i pół po południu z domu własnego przy ulicy Leszno № 22, na cmentarz ewangelicko-anglikański. —401—

† S. p. Wilhelm Emmel, obywatel m. Warszawy, przeżywszy lat 84, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zakończył życie w dniu 29-ym stycznia 1885 r. W ciężkim smutku pogrążone dzieci i wnuki, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 1-ym lutego, to jest

W niedzielę, o godzinie 3-ej po południu, z domu własnego przy ulicy Mazowieckiej № 11, na cmentarz ewangelicko-angsburski.

† S. p. Kajetan **Wielogórski**, radca dworu, emeryt, po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 30-ym stycznia 1885 r. przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 75. W głębokim smutku pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w dniu 31 b.m., to jest w sobotę, o godzinie 11-ej zrana w kościele górnym św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w dniu 1-ym lutego, to jest w niedzielę, o godzinie 3-ej popołudniu, z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski. —397

† S. p. Julja z Trembińskich **Wasiłowska**, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, przeniosła się do wieczności w dniu 29-ym b. m., przeżywszy lat 34. W ciężkim pogrążony smutku mąż wraz z 5-m dziećmi, matką i siostrą zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w sobotę, to jest dnia 31-go b. m. o godzinie 9-ej i pół zrana, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 4-ej po południu na cmentarz powązkowski.

—400—

† S. p. Bronisława Marija **Walter**, wdowa po cukierniku, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 70. Wyprowa dzenie zwłok nastąpi w sobotę, to jest dnia 31-go b. m. o go dzinie 2-**ej** po południu z kościoła św. Ducha (po-pauliń- skiego) przy ulicy Freta wprost Mostowej, na cmentarz powóz- kowski, na które to zaprasza się krewnych, przyjaciół i zna- jomych.

—402—

† Dnia 31-go stycznia r. b., to jest w sobotę, jako w 29 rocznicę śmierci ś. p. Ludwika hr. **Małachowskiego**, odbędzie się żałobne nabożeństwo, za spokój jego duszy, w kościele Przełomienia Pańskiego przy ulicy Miódowej, o godzinie **10 i pół** zrana, na które zaprasza się życzliwe osoby.—391

+ Wszystkim znajomym, którzy w dniu 28-ym b. m. raczyli odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. Eweliny z Urbańskich **Hiebsch**, i okazali tym sposobem swoją cześć dla pamięci nieboszczki, oraz łaskawe współczucie dla ciężko dotkniętej rodziny, mąż zmarłej, jak również bracia i siostra zasylają serdeczne „Bóg zapłać.“ — 381

— Wszystkim, którzy ukochane szczytki przedwcześnie zgą-
słego Leopolda **Feinkind**, na miejsce wiecznego spoczynku
odpowiedzieli raczyli, niemniej szanownej zwierczoności szkol-
nej i szlachetnym kolegom co wiencem uczeli drogą nam mo-
gile, ślemy szczerze, z głębi serca plynące, podziękowanie.

Petersburg 28 go stycznia. — Petersburskija wie-
domosti komentują nowe prawo, dotyczące własno-
ści rolnej w gubernjach zachodniego kraju, i piszą
co następuje: „Stosunki wynikające z kontraktów
zajęły miejsce prawa własności i dlatego ażeby przy-
wrócić prawu jego siłę i skierować ku umocnieniu i
rozwinieciu w kraju rosyjskiej posiadłości ziemskiej
przedewszystkiem było koniecznem usunąć naduży-
cie mocy kontraktów, czyli odjąć jej możność zaw-
adzania działalności postanowień ograniczających.
Nowe przepisy nadają prawo każdej ze stron, które
uczestniczyły w zawarciu umów naruszających Naj-
wyższe rozkazy, wszczynania procesów o unieważ-
nienie sporządzonego z takiej umowy aktu, ale
nawet w razie wykrycia takich umów przez miej-
scowe władze gubernjalne polecają takowym dzia-
łać w charakterze stron, a prócz tego sprawy tego
rodzaju mają być w sądach prowadzone porządkiem
przepisanym dla spraw zarządu skarbowego. Nadto
jeżeli podobne nielegalne umowy zostały sporządzo-
ne notarialnie, to gubernator niezależnie od wysta-
wienia ze skargą o unieważnienie aktu, zawiadamia
za pośrednictwem prokuratora miejscowy sąd okrę-
gowy o nieprawidłowej działalności notariusza lub
starszego notariusza, dla pociągnięcia ich do sado-
wej odpowiedzialności. Ten ostatni środek, według
wszelkiego prawdopodobieństwa, odda najwięcej u-
sług zaszczerpieniu rosyjskiej własności ziemskiej w
kraju, ponieważ nie zechcą chyba notariusze rzy-
kować swojego losu i swojej kieszeni dla służenia
jagiellońskiej idei we wspólnie z polakami zakonu
możliwego i symulacyjnemi towarzystwami ak-
cyjnemi.“

W komisji dla zamorskich parowców pocztowych,
po przemówieniu jenerałnego dyrektora poczt Ste-

— Panu B. w Kijowie. — Nadestanych „Rozmaitości” nie możemy zrozumieć.

z pieniędzmi, notatkami i receptą lekarską. Uczciwy znalazze zechce oddać za nagrodę poszkodowanemu, ulica Świętokrzyska № 17, mieszkania 18.

FABRYKA ŻYRARDOWSKA

ma zaszczyt zwrócić uwagę kupującej Publiczności, na niektóre bardzo tanie swoje wyroby, które wyłącznie w Składach Fabrycznych na Krakowskiem-Przedmieściu pod Nr 57/59, na Tłomackiem pod Nr 600 a, b, róg ulicy Bielańskiej, po następujących cenach sprzedawane będą:

Czysto lniane Płótno bielone, 33 cale szer.—Marka A, B, C, D, E, za łokieć po 23, 25, 27, 29, 30 kop.

Takież płótno 35 cali szerokie.—Marka 37, 40, 43, po 23, 25, 27 kop. za łokieć.

Czysto lniane Przescieradła pojedyncze

Nr 14	—	2 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie	3 $\frac{3}{4}$ łokcia długie,	po rs. 1.—
Nr 16	—	2 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie	3 $\frac{3}{4}$ łokcia długie,	po rs. 1.15
Nr 16 $\frac{1}{2}$	—	2 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie	3 $\frac{3}{4}$ łokcia długie,	po rs. 1.50
Nr 17	—	2 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie,	3 $\frac{3}{4}$ łokcia długie,	po rs. 1.65
Nr 18	—	2 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie	3 $\frac{3}{4}$ łokcia długie,	po rs. 1.80
Nr 18 $\frac{1}{2}$	—	3 $\frac{1}{2}$ łokcia szerokie,	4 $\frac{1}{4}$ łokcia długie,	po rs. 2.25
Nr 19	—	3 łokcia szerokie,	4 $\frac{1}{4}$ łokcia długie,	po rs. 2.30
Nr 21	—	3 $\frac{3}{4}$ łokcia szerokie,	4 $\frac{1}{4}$ łokcia długie,	po rs. 2.80
Nr 23	—	3 $\frac{3}{4}$ łokcia szerokie,	4 $\frac{1}{4}$ łokcia długie,	po rs. 3.—

za przescieradło.

Czysto lniane Ręczniki kuchenne.

Nr 14 $\frac{1}{2}$ bielone, 17 cali szerokie, po 9 kop. za łokieć.

Nr 14 ręczniki pasowane z frendzlą, 17 cali szer., 2 i pół łokcia długości białe z szarym, kop. 32 za ręcznik;—białe z szarym w kolorowe pasy, kop. 35 za ręcznik;—białe, w kolorowe pasy, kop. 38 za ręcznik.

Ręczniki kąpielowe bawełniane, 17 cali szerokie, 2 łokcie i 2 cale długie Nr 22 64 kop. za ręcznik.

Serwety na stół, szare niciane, z wiązaną frendzlą: Nr 56 2 łok. szer i 2 łok. długie, rs: 1.30 za sztukę.

Serwety na stół, salonowe, w różnych kolorach, z oczesków jedwabiu $\frac{10}{16}$ łok. szer. i takiejże długości, rs: 4.15 za sztukę.

Kapy bawełniane na łóżka $\frac{10}{16}$ łok. szer., $\frac{15}{16}$ łok. długie, Nr 375 po rs. 2.75 za sztukę.

Prócz tego Fabryka Żyrardowska poleca zawsze w znacznych ilościach znajdujące się w swych Składach następujące wyroby.

Płótna bielone, na mankiety na kalessony.
Chustki do nosa białe, z kolorowymi brzegami.
Płótna na przescieradła, z kolor. brzegami, kreas.
Płótno kreasowe dobielone.
Rewantuch.
Serwety do kawy.
Ręczniki kuchenne, wzorzyste z kolorowymi brzegami i frendzlą.
Materiał na obrusy.
Obrusy białe, wzorzyste i damaszkowe.
Serwety stołowe, białe, wzorzyste i damaszkowe.
Kościełne obrusy i korporały.
Serwety do kawy i herbaty i serwetki deserowe.
Serwetki deserowe z frendzlą.
Kanvas lniana na serwety.
Serwety na stół z frendzlą wiązaną i z kolorowymi szlakami.
Serwety na stół do wyszywania.
Serwety także kanwowe.
Serwety deserowe do tychże.

Kotdry wełniane i bawełniane.
Dywany — Dywaniki przed łóżka.
Przescieradła kąpielowe na łokcie.
Płaszczce—Całe garnitury—Rękawiczki—Trzewiki kąpielowe.
Przescieradła—Ręczniki kąpielowe, pasowane.
Płótno szare, niebieskie, podszewkowe, roletowe, do pakowania, pod Drelich na sienniki i sienniki gotowe, na podłogi. [obicia.
Ścierki
Płótno na wyspy, na powłoczki kolorowe.
Drelich na wyspy czerwony, materacowy, skońny szary i atlasowy.
Duks i Drelich szary na ubrania.
Duks i Drelich biały atlasowy.
Płótna szare, naturalne i jasne na ubrania damskie.
Tella russa szara.
Drelich szary i w paski.
Płótna na opony.
Worki płóciennic i drelichowe.
Wanuty do wełny.

Pończochy i Skarpetki bawełniane, białe, niebieskie, i kolorowe, fil d'Ecosse, fil de Pers, wełniane i jedwabne,

kolorowe, gładkie, w paski i desenie.
Kaftaniki i Kalessony damskie i męskie, w wełnie, bawełnie i jedwabiu we wszelkich wielkościach.

Kamizelki i Pończochy do polowania.
Spódnice i Chustki włóczkowe, jako też

WSZELKĄ BIELIZNĘ DAMSKĄ I MĘSKĄ.

Nauka i wychowanie.

Poszukuje się korepetytora na wieś dla przysposobienia ucznia szkół zagranicznych, do klasy 1-ej szkoły handlowej warszawskiej. Wiadomość: Krucza 22, mieszk. 19. 1289

Pracownica z Genewy poszukuje demitacji od godz. 12 do 6 w wieczór. Blizsza wiadomość powziąć można: Sienna 1, mieszk. 7, od godz. 12 do 3 po południu. 1550

Francuza znająca dobrze swój język, poszukuje się do nauki i konwersacji w godzinach przed lub po południowych. Adresy uprasza się składać w kantorze Kur. Warszawskiego pod lit. W. H. 1610

Potrzebna bona francuza do dziewczynki, znająca swój język gramatycznie. Ul. Piękna 1, m. 1, dom Iwanowski. 1611

Osoba mówiąca po francuzku, niemiecku i po polsku, życzy sobie znaleźć miejsce towarzyski lub do małych dzieci, udzielać może początków na fortepianie. Wiadomość w hotelu Saskim 69, od g. 9-12 w poł. 249

Lekcje języka francuzkiego dla dzieci i dorosłych. Wiadomość: Krochmalna 30A, mieszk. 11. 254

Student uniwersytetu rosjanin udziela lekcje druskiego i innych przedmiotów gimnazjalnego kursu. Krakowskie-Przedmieście 5, mieszk. 12. 1596

Posady i Frace.

Poszukuje miejsca osoba młoda, znająca język niemiecki i polski, zna dokładnie krawiectwo, która zarządza domowym gospodarstwem w znacznych domach, była towarzyszką podróży, poszukuje odpowiedniego miejsca. Adres: kiosk, róg Alei Jerozolimskiej i Nowego-Swiatu. 1475

Młoda, przyzwoita panienska, pragnie znaleźć miejsce sklepowe. Oferty składać proszę: ulica Świętokrzyska 16, w składzie nici. 1504

Osoba w średnim wieku, polka, mogąca udzielać początki ruskiego, polskiego i niemieckiego z konwersacją niemiecką, znająca się praktycznie na gospodarstwie, a także na wszelkich rachunkach, posiadająca chlubne świadectwa. Pragnie odpowiedniego miejsca. Oferty proszę składać na ulicę Pańska 25, mieszk. 3. 1512

Potrzebny chłopiec do sprzedaży wódek, potrzebny z tą czynnością. Leszno 73. 1531

Osoby posiadające maszyny pończosnicze, dostaną robotę w fabryce pończoch. Nowolipki 3. — Tamże potrzebne są panny uzdolnione. 1531

Osoba posiadająca wiadomości buchalteryjne, poszukuje zajęcia za pomocnika do buchaltera. Wynagrodzenie umiarkowane. — Adres: Grzybowska 30, u właściciela kawiarni, od godziny 3-5. 1377

Z kaucją rs. 2,000 do 3,000 poszukuje zaraz rządy domu, inkasenta lub też innej odpowiedniej posady. Wiadomość w hotelu Saskim u szwajcara. 1552

Potrzebni są uczniowie do warszawskiego zakładu ksiąg handlowych J. Dzierżanowskiego. Ulica Mostowa 3. 1619

Potrzebna jest kasjerka z kaucją rs. 600. Gwarancja pewna. Oferty proszę zostawić w kantorze Kurjera pod lit. R. S. W. 1602

Praktykant z dobrą rekomendacją, potrzebny do kantoru. Wierzbowa 4, fabryka stempli, od godz. 9-11 rano. 1601

Osoba zupełnie uzdatniona w kroju sukien, poszukuje miejsca w domu prywatnym. Ul. Krakowskie-Przedmieście 6, m. 22. 1618

Potrzebne są maszynistki do bielizny. Ul. Chłodna 26, mieszk. 6. 1624

Panny kompletne uzdolnione do upinania sukien, potrzebne są, a także panny do roboty spódnic. Leszno 2. Horwat. 1614

Kupno i sprzedaż.

Wschód. Skład dywanów oryginalnych perskich, uralskich i angielskich; serwet, chodników, oraz różnych przedmiotów oryginalnych. Ceny niskie. Mazowiecka 14, wprost bramy. 808

Mebie salonowe rzeźbione, garnitur czarny i orzechowy, biblioteka, biurko, fotel, urządzenie ozdobne jadalnego pokoju, nasisi debowe, kolumny, żardinierki, łóżka, umywalka i inne meble, tremo, lustra, firanki z 5-ciu pokojów, do sprzedania bardzo tanio razem lub częściowo, na ulicy Chmielnej w pałacu 26, mieszk. 9, czwarty dom od rogu Marszałkowskiej, idąc do Brackiej; stróż wskaże. 1007

2 maszyny do pończoch są do sprzedania z powodu wyjazdu. Ulica Krochmalna 30a, mieszk. 8. 1491

Kupuje złoto, srebro i drogie kamienie, jubiler Józef Fether, Marszałkowska 65. 1504

Chodniki szpagatowe od kop. 18 za lok. dywanowe od kop. 50, poleca skład dywanów przy ulicy Długiej, róg Miodowej 17, tamże.

Sukno do prasowania białe a także i szare. 204

Dywany wschodu oryginalne perskie, tureckie, uralskie, od 2-ch rubli, tamże

Futra blamy niezwykle, zbliżone do lisów niebieskich, bardzo tanio! — oraz

Dywany angielskie, strzyżone i gładkie, różne koldry, serwet, chodniki, pledy, dery, najlepiej kupić u Piotra Giełżyńskiego, ulica Marszałkowska 65 (skład w podwórzu). 70

Maszyna do szycia, w dobrym stanie, do sprzedania za rs. 18. Ulica Orła 12, u tapicera. 1518

Mebie, Garnitur czarny, rzeźbiony, orzechowy, gustowny, urządzenie jadalnego pokoju, debowe, oraz inne meble z kilku pokojów, tanio do sprzedania, Chmielna 25, stróż wskaże.

Potrzebne wóz na resorach, 4 wozy parokonne, 6 koni pociągowych dobrych, roslých, z uprzężą. Uprasza się zgłaszać do warszawskiego zakładu przewozowego, Krakowskie-Przedmieście 54. 1586

Do sprzedania: sukna popielata z żakietem, staniki dwa białe grenadynowe z tunikami, kwiaty, kolja dzetowa, kapelusze aksaminne, futerko damskie porządne, okrycie wiosenne, meble mahoniowe. Ulica Krucza domu 3, mieszk. 14. 1549

Mebie tanio do sprzedania: garnitur czarny i orzechowy, szafy rozbiierane debowe i orzechowe, kredens debowy i orzechowy, kolumny, stół jadalny, krzesła, komoda, szafka do bielizny, umywalka, łóżka, tualeta, szeląg, stoliki do kart, biblioteka, biurko, lustra, firanki, tremo. Twarda 6, od frontu, 1-e piętro, mieszk. 8. 1585

Mebie, kompletne urządzenie 6-u pokojów, garnitur czarny jedwabiem kryty, garnitur orzechowy, urządzenie debowe jadalnego pokoju, biurko mekkie, biblioteka, łóżka, umywalka, tualeta, szafka do bielizny, szafy rozbiierane, lustra, tremo, kandelabry, żyrandol, dywany i firanki do sprzedania, razem lub częściowo. Ulica Chmielna, w pałacu 27, mieszk. 14. 813

Furgonik nowy do rozwożenia towarów i powozik jednokonnym mały, przy ul. Leszno 64, u Mereskiego. 1592

Parado tanio kozetka i dwa krzesła ze stolikami, otomana i dwa krzesła. Senatorska 16, stróż wskaże. 1621

Fortepian duży, najnowszej konstrukcji, pozostawiono do sprzedania. Miodowa 3, mieszk. 17. 1627

Mebie do sprzedania: garnitur czarny salony i różne inne meble bardzo tanio. Ul. Chmielna 8, wprost kapieli „Dyana“, mieszk. 7. 1623

Suknie jedwabne. Do sprzedania za przystępną cenę mało używane dwie suknie jedwabne: niebieska strojna i popielata w paseszki wizytowa. Wiadomość: Nowolipie 39, mieszk. 1, parter. 1604

Garnitur mebli orzechowych ze stołem i szelągiem, lampa kryta, są do sprzedania. — Bracka 3, mieszk. 11. 1608

Fortepian Sejdlera, palisandrowy, systemem belgijskim, drugi krótki, czarny, rs. 370-320. Nowy-Swiat 68. Strojenia, reparaacje przyjmuje Cerulli. 1628

Fortepian świeżego fasonu, świeżo wyre-staurowany jest do sprzedania, za przystępną cenę, również przyjmuje się reparaacje fortepianów. Ulica Drobnianna 3. 1612

Lampy gazowe potrzebne dwie, o trzech ramionach i jedna o dwóch bronzowane na kolor złoty. Ktośby takowe posiadał do zdycia, raczy zostawić cenę i adres w sklepie galanteryjnym p. J. Golińskiego, pod filarami w teatrze. 1634

Frezbank do frezowania części żelaznych, tanio do sprzedania u mechanika. Nie-czka 10. 252

Przy ulicy Podwal 18, na 2-m piętrze, w mieszkaniu 13, jest do zdycia samogrająca sekretarka starożytna z 25 walmami, za przystępną cenę. Widzieć można w każdej porze dnia, poczynając od godziny 10-ej rano. 1609

Do sprzedania mało używane: kasa ogniotrwała w kształcie eleganckiego biurka, pierwszorzędnej fabryki; szetotka marmurowa do wycierania nóg; biurko mekkie duże, orzechowe, suknie strojne, aksaminna bordo z materją corall; z prawdziwymi koronkami Duchesse; niebieska z materji Otoman, obie raz użyte, dolman pluszowy Cardinal obłożony piórami, oraz parę innych sukien. Wiadomość: ulica Bracka 13, mieszk. 8, w godz.: od 10 do 1-ej po południu. 1626

Mebie tanio do sprzedania, szczególnie wytworne, czarne umeblowanie salonu, przystępną cenę, również przyjmuje się reparaacje mebli, jako to: para szaf rozbiieranych, szafka do bielizny ozdobna, komoda, stoliki do kart, lustra, biureczko czarne, jadalni całe urządzenie debowe, rzeźbione, etażerki, para łóżek orzechowych, stołeczki damskie czarne, tualeta wielkich rozmiarów, paryżkiego wyrobu, biblioteczki dwie debowe, zegar, lampa wisząca, żyrandol do salonu, firanki z gęstszymi i zretami. Bracka 12, stróż wskaże. 1633

Interesa handl. i majątk.

Pogrzebowy zakład B. Korpaczewskiego, skład trumien i wszelkich efektów pogrzebowych. Nowy-Swiat 42. 5

Sklep wiktualny do sprzedania, z powodu Sotrymania posady, w domu murowanym, komorne bardzo tanie. Ulica Pawia 60.

Szynk do sprzedania na korzystnych warunkach. Wiadomość Kościelna 9, u właściciela. 1365

Wspólnik czynny, z kapitałem 10,000 rs., potrzebny do interesu posiadającego wyłączny przywilej na lat 10 na Cesarstwo. — Gwarancja pieniędzy zupełna, bo w ręku wspólnika. Dochód netto około 5,000 rubli rocznie. Wiadomość: Królewska 43, biuro Zawadzkiego. 1543

Magie do sprzedania. Wiadomość: ul. Żelazna 16. 1599

Wiatrak do sprzedania lub wydzierżawienia w folwarku Baczki A, od stacji Łochów kolei 4 do 5 wiorst. Wiadomość na miejscu i w Warszawie: Krucza 12, m. 15.

Skład wódek w miejscu handlowym, wyrobiony, do sprzedania na gotówkę lub zamian na sumę hipoteczną dobrze lokowaną. Wiadomość u rządcy hotelu Drezdeńskiego, ulica Długa 30. 1615

Dystrybucja do sprzedania. Ulica Elekto-bralna 32. 1620

Sklep i piekarnia jest do sprzedania, w każdym czasie, z wolnej ręki, w Mazowiecku, gubernji Łomżyńskiej, siedem wiorst od stacji kolej. Interes ten istnieje od lat kilkunastu i dla osób mogących się li tylko nim zajmować, będzie bardzo korzystnym. Osoby interesowane raczą się porozumiewać osobiście lub listownie, w Mazowiecku u właściciela L. Kamińskiego. 1600

Sklep do sprzedania w każdym czasie, owocowo-kolonjalny, na dobrych warunkach. — Tamże jest maszyna nożna do szycia, szafa rozbiierana, francuzki orzech i futro na tęga osobę, bobry syberyjskie, aksaminem kryte, tumakami obłożone. Wiadomość w owocarni, Marszałkowska 32. 255

Pierzawa długo-letnia folwarku Jazewek, do odstąpienia choćby zaraz, z inwentarzem, morgów 100, ziemia, łaki dobre, 16 wiorst od stacji Łochów kolei petersburskiej. Wiadomość na miejscu, lub w kawiarni, róg Bednarskiej i Krakowskiej-Przedmieścia, w gmachu dobroczynności, naprzeciwko skweru.

Rs. 1,300 potrzebne są, zabezpieczenie długu na emeryturze; na wypadek śmierci wypłata kapitału przez towarzystwo ubezpieczeń życiowych, (polisa na okaziciela). Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. „1,300. E.“ 1595

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania w każdym czasie za przystępną cenę. Wiadomość u właściciela, ulica Śliska 38 bez litery. 1432

Rs. 10,000 do 15,000 do ulokowania na domu w Warszawie po towarzystwie. Wiadomość przy ulicy Krochmalnej 26, w browarze. 1499

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z herbaciarnią, do sprzedania, z dobrym targiem, za cenę umiarkowaną. Nowolipie 32. 1495

Rs. 2,400 potrzebne są na 1-szy numer hy-poteki. Wiadomość: Próżna 6, m. 4, od 9 do 11 z rana i od 3 do 6 wieczorem. 1496

Rs. 45,000 i 13,000 potrzeba na 1-sze numery nieruchomości warszawskich. Adres w cukierni Popielawskiego, Podwal 3. 1575

Fi o r a c e.

Pokój porządnie umeblowany do wynajęcia zaraz. Bracka 5, mieszk. 6. 1399

Majensztadt dolny 2, przy wale, 1-e piętro: dwa mieszkania po 3 pokoje z kuchnią, z 2 wchodami, po 280 rs.; 1 obszerny z przedpokoikiem za 100 rs.; dwie obszerne izby na facjacie za 120 rs., do najęcia zaraz lub od Wielkanocy. 828

Piekarnia wiedeńska egzystująca od lat 36, do wynajęcia od dnia 1-go Kwietnia r. b. Wiadomość przy ulicy Krochmalnej pod 33, u właściciela. 1226

Do wynajęcia porządne mieszkanie przy osobach pociągowej, dla porządnej panny lub wdowy. Obozna 6, mieszk. 2. 1325

Dla osoby młodej przyzwoitej jest pomieszczenie przy porządnej rodzinie lubiącej spokój. Nowogrodzka 27, mieszk. 13. 1487

Do wynajęcia pokój pod każdym względem dogodny, z opalem, meblami i usługą, za rs. 10 miesięcznie, przedpokój wspólny. — Smolna 11, mieszk. 8. 1482

Lokale familijne z b. dobrym rozkładem, zaraz 166 od kwartału. Żłota 2a, blisko ul. Marszałkowskiej. 1523

Pokój z kuchnią lub mieszkanie wspólne, dla osoby pociągowej. Nowy-Swiat 53, mieszk. 20. 1514

Mieszkanie przy porządnej rodzinie, dla kawalera lub panny rs. 3 miesięcznie. Stare-Miasto. 30, mieszk. 12. 1503

4 pokoje, przedpokój, kuchnia, ze wszelkimi wygodami, naprzeciwko ogrodu, na 1-m piętrze, do wynajęcia od 1 Kwietnia. Ul. Chmielna 40. 1493

Potrzebny jest lokal złożony z 4 dużych pokojów, z których najmniej dwa o dwóch oknach, przedpokój, kuchnia, garderoba i spiżarka, oraz dwie piwnice. Oferty składać pod lit. A. kantor Kurjera Warszawsk. 1400

Potrzebne się mieszkaniu od 1-go Kwietnia, składającego się z 5 pokojów, kuchni i innych wygod. Mających takowe, uprasza się składać adresy w biurze intendencji, Nalewki 4, u kasjera Aleksiejewa. 1479

Pokoik do odnalezienia przy rodzinie, z usługą i opalem, za rs. 8, stróż wskaże. Zielna 7A, dom Wernera. 1548

Dla porządnej osoby pociągowej jest pokój do wynajęcia z całonocnym utrzymaniem. Chmielna 26, stróż wskaże. 1555

Jest do wynajęcia zaraz dwa pokoje, na 1-m piętrze, jeden od frontu z meblami lub bez. Świętokrzyska 15, mieszk. 5. 247

2 pokoje z samowarem, usługą, opalem, na żądanie obiady, od 1 Lutego, Jerozolimska 5, mieszk. 14. 1581

Pokój do najęcia przy rodzinie, z oddzielnym wejściem, może być z usługą i samowarem. Leszno 40B, stróż wskaże. 1622

Do odnalezienia zaraz 4 pokoje, przedpokój z kuchnią, na 3-m piętrze, za 240 rs. Ulica Chmielna 1. 1629

Pokój z meblami, usługą i obiadem, potrzebny dla spokojnego lokatora, blisko szkoły Górskiego. Smolna 17, m. 7, 4-te piętro. 1598

Wznesienia rozmaite.

Nakładem bazaru szkolnego Wł. Holewińskiego i S-ki, wyszły zabawki pedagogiczne: 1-o Loteryjka geograficzna, 2-o domino z tabliczką mnożenia. Krakowskie-Przedmieście 18. 190

Plisownia francuzka, przeniesiona została z Nowego-Swiatu 58, na ulicę Wspólną 11, przyjmując wszelkie plisowania. 1051

Skarpetki, pończochy bez szwu i nadrabiane pończochy. Nowy-Swiat 70, mieszk. 14, drugie piętro od frontu. 20

Kufy, walizy, torby, od najtańszych do najwykwintniejszych, poleca T. L. Breymer. Warszawa, Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 11

Akuszka O. Gumńska przyjmuje osoby spodziewające się słabości, za cenę umiarkowaną. Ulica Szpitalna 2, m. 14. 1523

Akuszka przyjmuje osoby na kurację lub słabość, z umieszczeniem dziecka od rs. 15. Dyskrekcja zapewnia się. Książęca 2, pierwsza brama od Nowego-Swiatu. 1282

Wizyta wiejskie są u akuszki. Ulica Białka 1. 1385

Łaska młoda, zarowa, z dobrym pokarmem. Ulica Żłota 5, u akuszki. 1529

Pamki zaraz do umieszczenia. Browarna 6, mieszk. 34. 1488

Pamka bez długu u akuszki przy ulicy Hożej 12 lit. A. 1632

Pamki młode, brunetki, są u akuszki. Pamka 11. 1631

Pamka ze świeżym i obfitym pokarmem. — Wiadomość u stróża: Marjańska 3. 1597

Pęzalka życzy przyjąć dziecko do piersi. Pańska 60, Michałina Ziencin. 1593

Pamka, tamże jest pokój dla osoby spodziewającej się słabości. Ulica Freta-Szłoka 7, akuszka A. S. 1594

Towarzyszki podróży do Meran poszukują się na wspólny koszt. Zielna 20, m. 25.

Garniturki dla chłopczyków gotowe i do roboty przyjmuje się. Senatorska 27, mieszk. 9. 251

Tani magazyn, Chłodna 8, przyjmuje towary w komis. 1613

Licytacja towarów żelaznych i szewskich, a także wozów i uprzęży wyszczególnionych w 20 i 22 Kurjera, odbędzie się 4 i 5 Lutego o godz. 10 rano. Tamka 22, codziennie odbywa się wyprzedaż po cenach niżej kosztu. 1566

Przyjrzka czesze damy u siebie kop. 30, Pna. miejsce (kop. 50). Nowo-Senatorska 2, mieszk. 2. 1625

Pracownia bielizny J. Kosinskiej, przyjmuje wszelkiego rodzaju bieliznę do szycia, po umiarkowanych cenach, oraz potrzebne są: zdolna maszynistka i uczennice. Krakowskie-Przedmieście 17, m. 7. 1630

Gubiono 28 Stycznia na Nowym-Swiecie pugilares zawierający przeszło rs. 40. Łaskawy znalazca raczy zwrócić za wynagrodzeniem na ulicę Hożej 10a, mieszk. 10, Bialeckiemu. 1567

Kwit drogi Terespolskiej, wydany na towary 23 Stycznia 1882 r. 1170 zaginął, znalazca złoży, Wajsfater, Franciszkańska 8, za wynagrodzeniem 10 rubli. 244

Wariacje Szlachet, wykształcony, kawaler, lat 40, posiadający około 3 tysiące rubli rocznego dochodu, pragnie zaślubić pannę lub wdowę, odpowiedniego wieku, wykształcenia i majątku. Oferty jeżeli można z fotografiami, adresować uprasza: W. M. L. Warszawa, poste-restante (dyskrekcja absolutna). 1451